

۱. گزینه ۱ زیرا آیهی شریفه‌ی به کل نظام واحد جهانی و این که هر آن چه در آسمان ها و زمین است به اطاعت خداوند گردن نهاده‌اند یعنی همه چیز در طول اراده‌ی خداوند قرار دارد و اراده‌ی خداوند در جهان سیطره دارد.
۲. گزینه ۴ زیرا اولی الألباب یا خردمندان و در هر حال به یاد خدا هستند و در خلقت آسمان ها و زمین و اختلاف شب و روز می اندیشند .
۳. گزینه ۲ زیرا انسانی به آسانی تن به گناه می دهد و ذلت آرایش به گناه را برای خود فراهم می کند که غافل از خدا و آخرت باشد زیرا عامل فرو غلتیدن در لجنزار گناه، بی توجهی به آخرت است و جمله‌ی «فَعَوَالَهُ سَاجِدِينَ» بیانگر آن است که سجده‌ی فرشتگان بر آدم، معلول بهره مندی او از روح الهی است. (دین و زندگی سال دوم)
۴. گزینه ۳ عبارت ربنا ما خلقت هذا: «پروردگارا این (جهان) را بیهوده نیافریدی.» بیانگر آن است که بیهودگی و عبث بودن در موجودات جهان راه ندارد و عبث آفرینی از پدیده‌های جهان، به دور است.
- تذکر: آیات ما خلقنا السموات والأرض وما بينهما إلا بالحق وأجل مسمى و خلق السموات والأرض بالحق ان فی ذلك لآیه للْمُؤْمِنِينَ به هدفمندی جهان اشاره دارند، در حالی که دور بودن عبث آفرینی از پدیده‌های جهان از آیه‌ای به دست می‌آید که در آن کلمه‌ی «باطل» به کار رفته و باطل بودن از جهان نفی شده است.
۵. گزینه ۴ پیام سخن امام علی (ع) «خویشتن شناسی و شناخت جایگاه انسان در نظام خلقت» است. آیه‌ای که همگام با سخن امام علی (ع) حاکی از جایگاه انسان در نظام خلقت است. آیه‌ی شریفه‌ی «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا» می‌باشد. طبق این آیه خداوند به انسان کرامت بخشیده و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است. آنچه را که در آسمان ها و زمین است، برای ما آفریده و توانایی بهره مندی از آن ها را در وجود ما قرار داده است.
۶. گزینه ۲ قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه‌ی پذیرش «من» ثابت بنا شده‌اند. اگر از شخصی که بیست سال قبل کتابی نوشته یا قانون علمی را کشف کرده یا... اکنون تجلیل می‌کنیم، بدان جهت است که آنان را همان انسان بیست سال قبل می‌دانیم.
۷. گزینه ۲ تفاوت و ناهمگونی زبان ها و رنگ ها "السننکم و الوانکم" نشانه‌هایی برای دانایان است. باید دقت کنید عبارت "للعالمین" در انتهای آیه به کسر- لام است یعنی دانایان و دانشمندان نه جهانیان.
۸. گزینه ۴ هر سامان و نظمی و هر همکاری و فعالیتی، به دنبال هدف خاصی است که آن را از سایر سامان دهی و همکاری‌ها جدا می‌کند، طبق آیه‌ی شریفه «الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی» هر موجودی به گونه‌ای ساخته شده که هدف خاصی را دنبال می‌کند. یعنی تقدیر و خصوصیات هر موجود، به دنبال رسیدن به هدف خاص آن است.
۹. گزینه ۱ مسئولیت انسان در برابر سرنوشت خویش، بیانگر قدرت اختیار و انتخاب انسان است که آیه‌ی «إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكَرُوا وَإِنَّمَا كَفَرُوا» همانا ما راه را به او نشان دادیم یا سپاس گزار است یا ناسپاس) بیانگر این امر است. اینکه بیهودگی در نظام آفرینش جایگاهی ندارد، از آیه‌ای برداشت می‌شود که باطل بودن را از آن نفی کرده است. آیه‌ی ربنا ما خلقت هذا باطلاً: پروردگارا این را بیهوده نیافریدی بیانگر آن است. تذکر: آیه‌ی (خلق السموات والأرض بالحق بیانگر هدفمندی جهان است).
۱۰. گزینه ۱ با توجه به پیام در آیه‌ی ۸۸ نمل می‌توان دریافت که «هر یک از موجودات جهان دارای ساختار منظم ویژه‌ی خود است.»
- تشریح گزینه‌های دیگر**
- گزینه‌ی «۲»: وقتی به روابط مستحکم و نظم استوار جهان می‌نگریم، درمی‌یابیم که جهان بر پایه‌ی حق و درستی استوار است.
- گزینه‌ی «۳»: با توجه به آیه‌ی «ما تری فی خلق الرحمن من تفاوتٍ...» در می‌یابیم که هر یک از مخلوقات و مجموعه‌ی آن‌ها دارای انسجام کامل و پیوستگی دقیق برای رسیدن به هدف می‌باشند.
- گزینه‌ی «۴»: مربوط به پیام این آیه نمی‌باشد و از دقت در عبارت «صَوْرُكُمْ فَاحْسِنْ صَوْرَكُمْ» برداشت می‌شود.
۱۱. گزینه ۳ با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «ما تری فی خلق الرحمن ...» درمی‌یابیم که اگر انسان، با بصیرت به هستی بنگرد؛ جلوه‌های حکمت الهی را خواهد دید.

۱۲. **گزینه ۲** آیهی «خلق السموات و الارض بالحق ...» این مفهوم را می‌رساند که هر یک از مخلوقات در بهترین شکل و ترکیب خلق شده‌اند و آنچه را که لازمه‌ی رساندن آن‌ها به هدف بوده خداوند در خلقتشان قرار داده است.
۱۳. **گزینه ۳** وقتی گفته می‌شود همه‌ی مخلوقات تحت قانون‌مندی واحد الهی عمل می‌کنند به مفهوم آیهی «... له اسلم من فی السموات و الارض ...» اشاره شده است. هر یک از مخلوقات و مجموعه‌ی آن‌ها که نظام واحد جهانی را تشکیل می‌دهند، دارای انسجام کامل و پیوستگی دقیق برای رسیدن به هدف می‌باشند که این موضوع پیام حاصل از آیهی «... فارجع البصر هل تری من فطور» است.
۱۴. **گزینه ۴** اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. در صورتی که چنین نیست. هر کس این را در خود می‌یابد که هیچ‌کس دیگری جایگزین او نشده و او همواره خودش بوده است.
۱۵. **گزینه ۱** ثبات هویت و خود ما ناشی از ثبات اندام‌های ما نیست و هر کس درک روشنی از خود دارد و در اثبات وجود چیزی که از آن تعبیر به من می‌شود به هیچ‌گونه استدلالی احتیاج ندارد و ثابت بودن «خود» یکی از استدلال‌های عقلی در اثبات غیر مادی بودن روح است که آیهی شریفه‌ی «و نفخت فیه من روحی» به همین واقعیت اشاره دارد.
۱۶. **گزینه ۳** این فرمایش امیرالمؤمنین علی (ع) که: «آن‌گاه بدان نظم و ظرافت بخشید و آن را در مسیر انجام وظیفه و دستیابی به هدف خاص وی هدایت کرد»، ناظر بر وجود هماهنگی میان نظم و ساختار هر موجود با نوع کار و فعالیت که برعهده دارد و هدفی که تعقیب می‌کند، است و با عبارت قرآنی «الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی» مطابقت مفهومی دارد.
۱۷. **گزینه ۴** مطابق با آیات شریفه‌ی الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی، خداوند با تقدیر و متناسب با هدف خاص هر مجموعه، اجزای آن مجموعه را با طرح و نقشه و برنامه‌ی معین در کنار یک‌دیگر جمع می‌کند.
۱۸. **گزینه ۴** آیه‌ی شریفه از اندیشه و تحقیق درس دوم طرح شده است.
«و من آیاتیه» ← اشاره به نشانه‌های حکمت الهی دارد.
«خلق السموات و الارض و ما بئ فیهما من دابّة» ← اشاره به آفرینش آسمان‌ها و زمین و منتشر نمودن جنبندگان دارد. (یعنی اشاره به تنوع جنبندگان دارد نه تنوع تمام مخلوقات)
«و هو علی جمعهم إذا یشاء قدیر» ← اشاره به قدرت خداوند در برپایی معاد
۱۹. **گزینه ۱** آیه‌ی شریفه‌ی «و من آیاته منامکم باللیل...» اشاره به خواب شبانه‌ی انسان و روزی طلبی او دارد و به معاد اشاره‌ای ندارد. (اندیشه و تحقیق)
۲۰. **گزینه ۲** با توجه به آیه‌ی ۱۴ سوره‌ی مومنون خداوند پس از بیان مراحل خلقت انسان از خلقت متفاوت روح نسبت به جسم سخن می‌گوید و در پایان خود را تحسین می‌کند.